

последък озадаченъ отъ общото мнение, че то, положението, напоследък се силно подобрило. Това наистина се доказва отъ мълчеливостта на всѣкого (отъ доволство, разбира се,) и отъ общата тишина, (която впрочемъ всѣка вечеръ предъ настъпването на пълната тъмнота ни пленява съ величнето и красотата си). Но какъ трѣбва да гледаме на това подобрене?
„Съвременникъ“ се силно растревожи, отъ какъ презъ денѣ си чу мнението на единъ старъ патриотъ, който е изгубилъ едното си око въ борба за свободата на отечеството си, че нашитѣ гърбове надебелѣли, а мозъцитѣ ни затлъстѣли. „Откакъ каже, покойний З. Стояновъ, хванѣ да пише своитѣ географически карти на човешкий пергаментъ, отъ тогасъ, нашитѣ нерви избѣгахъ въ безопасностъ далечъ отъ повърхността на тѣлото. „Съвременникъ“, който не е такъвъ оптимистъ, макаръ и да вѣрва че България си е усвоила или извоювала такова щастие, се пакъ не може да не сподѣля своитѣ сѣмнения съ читателитѣ си. Първо и първо той е общественъ служителъ, следователно, счита се длъженъ да спомага разяснението на всѣкой възникналъ въпросъ, а второ той е страстенъ привърженикъ на свободното слово. А като такъвъ, всяко мъгляво на общественъ лабиринтъ кюше трѣба да бѣде предъ него освѣтлено съ най-голѣма откровенностъ. Ето гдѣ е работата.

„Но може би ще се намѣратъ такива добри сърца, които да се осѣмнятъ въ истинността на горното. Има и уши, които сѣ се разболѣли отъ постоянно раздаваемъ се въ отечеството ни гласъ за рублитѣ. Тѣзи ушни ипохондрици е възможно да ги прихване и въ такъвъ случай не ще закѣснѣятъ да отговорятъ на „Съвременникъ“: „задрѣнкахъ пакъ рублитѣ.“ Но последний обича всичкитѣ чистосърдечни хорица едно, защото го често разсмѣшаватъ съ наивността си, друго, защото възбуждатъ въ него високото чувство на съболезнавание къмъ чуждитѣ бедствия и людското безсилие. При това въ тия болни, той ясно съзира това топло, искрено и беззаветно тупание на невинното българско сърце, този дълбоко трогателенъ гласъ на страхътъ отъ тиранията и чуждото иго и въобще отъ теглото, който гласъ възвишава народний ни епосъ; който прави тѣй тѣжни нашитѣ пѣсни, щото единъ имъ скърбенъ мотивъ, едното само жално извивание, свойственно на българската пѣсенъ, застава човека да се хване за сърцето и да извика: „о! това